

Силабус до дисципліни «Соціальна робота у надзвичайних ситуаціях»

Назва курсу	Соціальна робота у надзвичайних ситуаціях
Веб-сайт для курсу	http://do1.luguniv.edu.ua/
Мета й завдання курсу	<p>Мета навчальної дисципліни – надання студентам знань щодо особливостей здійснення соціальної роботи в екстремальних ситуаціях, формування навичок надання соціальної допомоги й підтримки особам, які постраждали від жорстокого поводження та насильства, пережили травму або втрату внаслідок стихійного лиха чи бойових дій.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити з особливостями діяльності соціальних служб в екстремальних умовах; - надати знання про основні форми й методи соціальної роботи з особами, які стали жертвами жорстокого поводження, постраждали через стихійне лихо чи війну; - опанувати технології проведення профілактичної роботи щодо запобігання сімейного насильства та відмови від дітей раннього віку; - сформувати навички надання першої медичної допомоги та соціально-психологічної підтримки при невідкладних станах; - сприяти формуванню професійних навичок подолання негативних наслідків надзвичайних ситуацій.
Тривалість курсу	<p>Кількість кредитів – 3,5</p> <p>Кількість тижнів – 9 (3 години на тиждень)</p> <p>Кількість годин – 105 (14 лекцій, 14 практичних занять)</p>
Результати навчання	<p>У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоїти моделі втручання та функції соціального працівника/фахівця із соціальної роботи, види можливих послуг; - знати особливості надання послуг випускникам інтернатних закладів; особам, які постраждали внаслідок стихійного лиха або війни; сім'ям, в яких однією з основних проблем є насильство та жорстоке поводження, міграція та вимушене переселення, досвід інтернатного виховання, ризик відмови від дитини раннього віку або влаштування дитини в інтернатний заклад тощо; - оволодіти основними напрямками соціальної роботи, які впроваджують недержавні організації; - опанувати основи фандрайзingu; - вміти використовувати практичний інструментарій для діагностування та оцінки рівня вразливості; - налагоджувати партнерські стосунки з недержавними організаціями за умови соціального діалогу і посередництва.
Тижневий розклад	<p>1-й тиждень: лекція – 2 години, семінарське заняття – 2 години «Специфіка та напрями соціальної роботи в екстремальних ситуаціях».</p> <p>2 тиждень: лекція – 2 години «Соціальна допомога особам, які пережили травму чи втрату (зокрема, внаслідок стихійного лиха або війни)».</p> <p>3 тиждень: семінарське заняття – 2 години «Соціальна допомога особам, які пережили травму чи втрату (зокрема, внаслідок стихійного лиха або війни)», лекція – 2 години «Попередження</p>

	<p>наси́льства в сім'ї та жорстокого поводження з дітьми. Запобігання відмова́м від дітей раннього віку».</p> <p>4 тиждень: семінарське заняття – 2 години «Попередження насильства в сім'ї та жорстокого поводження з дітьми. Запобігання відмова́м від дітей раннього віку».</p> <p>5 тиждень: лекція – 2 години, семінарське заняття – 2 години «Професійна компетентність фахівців із соціальної роботи щодо підтримки вразливих сімей з дітьми».</p> <p>6 тиждень: лекція – 2 години «Надання першої медичної допомоги при невідкладних станах. Техніки саморегуляції».</p> <p>7 тиждень: семінарське заняття – 2 години «Надання першої медичної допомоги при невідкладних станах. Техніки саморегуляції», лекція – 2 години «Психосоціальна допомога внутрішньо переміщеним дітям, їхнім батькам та сім'ям»</p> <p>8 тиждень: семінарське заняття – 2 години «Психосоціальна допомога внутрішньо переміщеним дітям, їхнім батькам та сім'ям».</p> <p>9 тиждень: лекція – 2 години, семінарське заняття – 2 години «Соціально-психологічне забезпечення подолання наслідків надзвичайної ситуації».</p>
Теми	<p style="text-align: center;">Змістовий модуль 1.</p> <p>Тема 1. Специфіка та напрями соціальної роботи в екстремальних ситуаціях.</p> <p>Тема 2. Соціальна допомога особам, які пережили травму чи втрату (зокрема, внаслідок стихійного лиха або війни).</p> <p>Тема 3. Попередження насильства в сім'ї та жорстокого поводження з дітьми. Запобігання відмова́м від дітей раннього віку.</p> <p>Тема 4. Професійна компетентність фахівців із соціальної роботи щодо підтримки вразливих сімей з дітьми</p> <p style="text-align: center;">Змістовий модуль 2.</p> <p>Тема 5. Надання першої медичної допомоги при невідкладних станах. Техніки саморегуляції.</p> <p>Тема 6. Психосоціальна допомога внутрішньо переміщеним дітям, їхнім батькам та сім'ям.</p> <p>Тема 7. Соціально-психологічне забезпечення подолання наслідків надзвичайної ситуації.</p>
Орієнтація (на кого розрахований курс)	Соціальна робота
Резюме викладача	Николаєва Валентина Іванівна – доктор державного управління, доцентпрофесор кафедри соціальної роботи, e-mail: valennik6@gmail.com
Інформація для підтримання зв'язку з викладачем	e-mail: valennik6@gmail.com +380504789429
Попередня підготовка	Соціологія, Психологія, Соціальна психологія, Теорія соціальної роботи, Соціальна робота з різними категоріями клієнтів, Технології соціальної роботи
Як навчатися?	Магістранти опрацьовують теоретичний матеріал лекцій; готуються до практичних занять, виконують завдання для самостійного опрацювання. Наприкінці курсу складають екзамен

<p>Навчальні матеріали</p>	<p style="text-align: center;">Базові</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с. 2. Психосоціальна допомога в роботі з кризовою особистістю : [навчальний посібник] / наук. ред. та керівник проблем. групи Л. М. Вольнова. К.: В-во НПУ імені М. П. Драгоманова , 2012. 275 с. 3. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми у конфліктний та постконфліктний період: метод. рек. / Н.П. Бочкор, Є.В. Дубровська, О.В. Залеська та ін. Київ: МЖПЦ «Ла Страда-Україна», 2014.84 с. 4. Соціальна робота з жінками : навчальний посібник для студентів спеціальностей 231 Соціальна робота та 232 Соціальне забезпечення уклад.: А. І. Войтовська, О. О. Кравченко. Умань: Візаві, 2018. 229 с. 5. Психосоціальна допомога внутрішньо переміщеним дітям, їхнім батькам та сім'ям з дітьми зі Сходу України : посіб. для практиків соціальної сфери / Мельник Л.А. та ін. ; за ред. Волинець Л.С. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Калита», 2015. 72 с. 6. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х ч.; Ч. 2 (Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми) / А. В. Аносова, О. В. Безпалько, Т. П. Цюман та ін. / За заг. ред.: Т. В. Журавель, З. П. Кияниці. К. : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 352 с. 7. Николаєва В. І. Система соціальної підтримки в умовах воєнного конфлікту: проблеми транспарентності. Держава та регіони. Серія: «Державне управління». 2018. №1(61). С.133-138. 8. Соціально-педагогічна та психологічна допомога сім'ям з дітьми в період військового конфлікту: навчально-методичний посібник. К. : Агентство «Україна». 2015. 176 с. 9. Николаєва В.І. Впровадження комплексної соціальної допомоги дітям внутрішньо переміщених осіб в Україні. Психосоціальна підтримка осіб з травмою війни: міжнародний досвід та українські реалії: збірник матеріалів, доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Маріуполь, 28 лютого 2018 р. Маріуполь: ДонДУУ. 2018. С.201-204. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Борох Ю. В. Інституціоналізація соціальної роботи як інноваційного соціального інституту. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки. 2016. Вип. 31. С. 182–193. 2. Вдосконалення соціальних послуг в об'єднаних територіальних громадах : посібник / Ольчак Мірослав, Ростек Катажина; Фонд міжнар. солідарності. Київ : Громова Є. Б., 2019. 57 с. 3. Дубич К. В. Механізми державного управління соціальними послугами: зарубіжний досвід та українські реалії : монографія. Київ : Вид-во НАДУ при Президентові України, 2015. 386 с. 4. Інноваційний потенціал соціальної роботи в сучасному світі: на межі науки та практики : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 200 с.
-----------------------------------	--

	<p>5. Капська А. Й., Завацька Л. М., Грищенко С. В. Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах. Київ : ВД «Слово», 2011. 248 с.</p> <p>6. Кривоконь Н.І. Проблеми соціальної роботи та соціальної політики в Україні : навчальний посібник. Чернігів: Чернігівський державний технологічний університет, 2012. 320 с.</p> <p>7. Семигіна Т. Міжнародна соціальна робота: пріоритети та стандарти. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2021. 175 с.</p> <p>8. Слосанська Г. І. Соціальна робота в територіальній громаді: теорії, моделі та методи: монографія / за наук.ред.д-ра пед. наук, проф. В. А. Поліщук. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2018. 382 с.</p> <p>9. Соціальна робота з жінками : навчальний посібник для студентів спеціальностей 231 Соціальна робота та 232 Соціальне забезпечення (Галузь знань 23 Соціальна робота) / уклад.: А. І. Войтовська, О. О. Кравченко. Умань: Візаві, 2018. 229 с.</p> <p>10. Соціальна робота (теорія і практика): Підручник / М. П. Лукашевич, Т. В. Семигіна. – К. : Каравела, 2011. 368 с.</p> <p>11. Технології професійної діяльності соціального педагога. Навч. посіб. / Л. М. Завацька. – К. :Видав. Дім "Слово", 2008. 240 с.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <p>1.Дубініна Я.П. Оволодіння технологіями психосоціальної допомоги як складова професійної підготовки фахівця з соціальної роботи RL:http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/10251/1/131-132.pdf Громадський простір. URL: https://www.prostir.ua/</p> <p>2.Методичні рекомендації щодо надання першої психологічної допомоги сім'ям з дітьми, дітям, які перебувають/перебували у зоні збройного конфлікту (лист Мінсоцполітики від 25.09.2014 № 48/56/235-14). URL: https://www.msp.gov.ua/</p> <p>3.Допомога людині, яка знаходиться у стані шоку, стресу чи травми. URL: https://ukraine.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/Brochures%20for%20social%20workers.pdf</p> <p>4.Кращі практики психолого-педагогічного супроводу та підтримки учасників освітнього процесу в умовах воєнних дій і збройних конфліктів. URL: https://imzo.gov.ua/psychologichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/materialy-dlia-vykorystannia-v-roboti-pid-chas-voiennykh-diy/krashchi-praktyky-psykholoho-pedahohichnoho-suprovodu-ta-pidtrymky-uchasnykiv-osvitn-oho-protsesu-v-umovakh-voiennykh-diy-i-zbroynykh-konfliktiv-nadannia-sotsial-no-psykholohichnoi-dopomohy-postrazhda/</p>
Необхідне устаткування	Комп'ютер/ноутбук, програмне забезпечення, Інтернет ресурси
Спільні / індивідуальні види навчальної діяльності	Традиційні та проблемні лекції, практичні заняття, тренінгові заняття, ділові ігри, кейс-стаді; методи групового навчання, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань
Оцінювання (онлайн / очно)	Аудиторно та заочно

Критерії оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)	Тестування (20%) Практичні заняття (80%)
Чат / сесії	Програма складається із 7 тем. Певні функції системи управління навчанням використовуються у якості засобів комунікації, для проведення занять та як навчальні завдання, зокрема використовуються творчі завдання, педагогічні ситуації. Для забезпечення цього процесу для здобувачів підготовлені різні матеріали: теоретичний матеріал до кожної теми, інтерактивні та проблемно-пошукові завдання, посилання на ресурси в мережі, презентації.
Форум / теми для обговорень і тривалість	Форум за необхідністю
Забезпечення виконання принципів академічної доброчесності	Курс розроблений з урахуванням положень «Кодексу академічної доброчесності національного агентства із забезпечення якості вищої освіти», який розглянуто та схвалено на засіданні Національного агентства, Протокол № 2 від 25 лютого 2019 року Окреслимо його основні складові: - Складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб. - Надавати для оцінювання лише результати власної роботи. - Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів. - Не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів. - Використання засобів ІКТ, створення власних навчальних е-ресурсів, видання наукової продукції має відбуватися з дотриманням вимог Закону України «Про авторське право і суміжні права»
Feedback курсу	Результати модульного тесту. Анонімне опитування